

KZGW

Krajowy Zarząd
Gospodarki Wodnej

ZATWIERDZAM:

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
M. Gajda
Mariusz Gajda

Aktualizacja Master Planu dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG

AKCEPTUJĘ:

p.o. Prezesa
Krajowego Zarządu
Gospodarki Wodnej
Iwona Koza
Iwona Koza

Warszawa, maj 2016 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. METODYKA OPRACOWANIA MASTER PLANU	4
III. AKTUALNY STAN WDRAŻANIA DYREKTYWY 91/271/EWG W POLSCE	4
III.1. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych	4
III.2. Uwarunkowania spełnienia przez aglomeracje wymogów dyrektywy 91/271/EWG zgodnie z art. 5 ust. 2.....	5
III.3. Wypełnienie zobowiązań dyrektywy wg stanu na 31.12.2013 r.	6
III.3.1. Efekt rzeczowo-finansowy	6
III.3.2. Efekt ekologiczny.....	7
IV. PLAN WDRAŻANIA DYREKTYWY 91/271/EWG	7
IV.1. Potrzeby inwestycyjne wg. przedziałów RLM.....	7
IV.2. Potrzeby inwestycyjne wg priorytetów	8
IV.3. Finansowanie i harmonogram realizacji inwestycji	10
V. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE PO 2015 R.	10
VI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	11

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Traktatu akcesyjnego Polski do Unii Europejskiej (Aneks XII) wymagania dotyczące systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków komunalnych wynikające z art. 3, 4, 5.2. i 7 dyrektywy Rady 91/271/EWG nie będą w Polsce **w pełni obowiązywały do dnia 31 grudnia 2015 r.**

Dyrektywa 91/271/EWG została transponowana do prawa polskiego przy założeniu jej implementacji zgodnie z alternatywnym do art. 5.2. - art. 5.4, mimo że warunki umożliwiające stosowanie tej alternatywy nie były przez Polskę spełnione.

W roku 2011 Komisja Europejska poinformowała o zidentyfikowaniu niewłaściwej transpozycji do polskiego prawa postanowień dyrektywy 91/271/EWG, wynikającej z braku stosowania art. 5.2. Oznaczało to jednocześnie niewłaściwe wdrażanie dyrektywy, bowiem służący realizacji postanowień dyrektywy Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) opracowany został w oparciu o założenia art. 5.4.

W roku 2012 Polska podjęła prace legislacyjne, zakończone w 2014 r., w celu korekty implementacji i doprowadzenia do pełnej zgodności z Traktatem akcesyjnym. Przeprowadzono nowelizację ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne oraz zmieniono rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji oraz rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Na spotkaniu przedstawicieli Generalnej Dyrekcji ds. Środowiska Komisji Europejskiej z przedstawicielami polskiego Ministerstwa Środowiska w dniu 5 lipca 2012 r. ustalono, że strona polska opracuje Master Plan, który przedstawi sposób osiągnięcia celu wskazanego w dyrektywie 91/271/EWG, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w polskim prawodawstwie.

W czerwcu 2015 r. przekazano do Komisji Europejskiej Master Plan, który opracowano na podstawie:

- ✓ wstępnego Master Planu dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG przekazanego do KE pod koniec 2013 r.,
- ✓ Sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2013 r.,
- ✓ informacji pozyskanych od samorządów na potrzeby czwartej aktualizacji zapisów Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (IV AKPOŚK).

W następnej kolejności, dostosowane zostaną wymagane prawem dokumenty związane z wdrażaniem dyrektywy, tj.:

- IV AKPOŚK zgodnie z art. 43, ust. 4c ustawy - Prawo wodne, tj. obowiązkiem aktualizowania Programu przez Radę Ministrów przynajmniej raz na cztery lata,
- Plan Implementacyjny, zgodnie z art. 17 dyrektywy Rady 91/271/EWG.

II. METODYKA OPRACOWANIA MASTER PLANU

W dniu 21 kwietnia 2016 r. Rada Ministrów przyjęła czwartą aktualizację Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, który jest podstawowym elementem wdrażania postanowień tej dyrektywy.

W związku powyższym, opracowana została aktualizacja Master Planu dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG, który był przekazany do Komisji Europejskiej w czerwcu 2015 r. Dokument ten został przygotowany na podstawie IV AKPOŚK uwzględniającej informacje pozyskane od samorządów oraz dane sprawozdawcze z wykonania KPOŚK za 2014 r.

W efekcie prac nad Master Planem wyodrębniono zbiór podstawowych danych dotyczących ilości, wielkości oraz planów inwestycyjnych i potrzeb finansowych aglomeracji. W dokumencie tym znalazło się ostatecznie 1502 aglomeracje z 1643 oczyszczalniami ścieków. Nadano również nowe numery identyfikacyjne aglomeracjom i oczyszczalniom, które do tej pory ich nie posiadały.

Dzięki tym działaniom inwestycje ujęte w obu ww. dokumentach są ze sobą spójne.

III. AKTUALNY STAN WDRAŻANIA DYREKTYWY 91/271/EWG W POLSCE

III.1. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Polska przygotowując się do członkostwa w Unii Europejskiej opracowała program inwestycyjny – Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, który z chwilą akcesji stał się głównym instrumentem wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG. Program był opracowany przy założeniu stosowania art. 5.4. i stanowi wykaz aglomeracji, dla których określono zakres rzeczowy i finansowy inwestycji oraz terminy ich realizacji, niezbędnych do wdrożenia dyrektywy Rady 91/271/EWG.

Działania inwestycyjne przewidziane w KPOŚK dotyczą pięciu kategorii:

1. Budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych.
2. Budowy nowych oczyszczalni ścieków.
3. Modernizacji oczyszczalni ścieków, w tym modernizacji gospodarki osadowej.
4. Rozbudowy oczyszczalni ścieków.
5. Rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków.

KPOŚK zatwierdzony został przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r.

KPOŚK poddany został czterem aktualizacjom, które polegały na weryfikacji i aktualizowaniu potrzeb, aglomeracji ujętych w KPOŚK oraz aglomeracji nowoutworzonych, w zakresie inwestycyjnym i finansowym. W wyniku aktualizacji powstawały kolejne wersje Programu określone jako AKPOŚK, które zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów w poniższych terminach:

- I AKPOŚK - w dniu 7 czerwca 2005 r.
- II AKPOŚK - w dniu 2 marca 2010 r.
- III AKPOŚK - w dniu 1 lutego 2011 r.
- IV AKPOŚK – w dniu 21 kwietnia 2016 r.

Obecnie obowiązująca, czwarta już aktualizacja Programu, została wdrożona zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

III.2. Uwarunkowania spełnienia przez aglomeracje wymogów dyrektywy 91/271/EWG zgodnie z art. 5 ust. 2

Zgodnie z założeniami aglomerację uznaje się za zgodną z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG jeżeli spełnia następujące warunki:

I warunek - Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze.

II warunek - Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości **aglomeracji**. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami Prawa wodnego i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800). **W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów.**

III warunek - Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące 100% poziom obsługi, w tym:

- wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:
  - ✓ 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
  - ✓ 98% dla aglomeracji o RLM ≥ 100 000;
- pozostały % RLM musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji.

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją Komisji Europejskiej należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez nie ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego).

Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, będą natomiast korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków (IAS). Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień.

III.3. Wypełnienie zobowiązań dyrektywy wg stanu na 31.12.2014 r.

III.3.1 Efekt rzeczowo-finansowy

W latach 2003-2014 zakończono budowę 376 nowych oczyszczalni ścieków, z czego 13 w roku 2014. Najczęściej jednak dokonywano inwestycji w zakresie rozbudowy oraz modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków. Do 2014 roku takich inwestycji zakończono 1206, z czego 110 przedsięwzięć w 2014 r. W wyniku realizacji KPOŚK wybudowano ponadto 76 169 km sieci kanalizacyjnej. W latach 2003 – 2014 na realizację zadań ujętych w KPOŚK wydano około 55,9 mld zł, z czego około 39,2 mld zł przeznaczono na zbiorcze systemy kanalizacyjne. W tabeli 9 i 10 zaprezentowano zestawienia dotyczące długości wybudowanej sieci kanalizacyjnej oraz wykaz nakładów, które zostały poniesione w poszczególnych latach.

Tabela 1a. Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej w latach 2003 - 2014

Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej w latach 2003 – 2014				
[km]				
2003-2011	2012	2013	2014	RAZEM
56 215	7 239	6 409	6 306	76 169

Tabela 1b. Nakłady inwestycyjne poniesione w latach 2003-2014

Nakłady inwestycyjne poniesione w latach 2003-2014 [mln zł]		
rok	Oczyszczalnie ścieków komunalnych	Zbiorcze systemy kanalizacyjne
2003-2005	2 352,8	5 223,9
2006	762,5	1 848,0
2007	985,1	2 226,1
2008	1 218,5	3 325,6
2009	2 478,5	4 800,0
2010	3 028,3	5 031,6
2011	1 774,0	5 414,1
2012	1 282,9	4 515,2
2013	1 160,8	3 149,6
2014	1 701,3	3 684,3
2003-2014	16 744,7	39 218,4
	55 963,1	

III.3.2. Efekt ekologiczny

Zgodnie z Traktatem akcesyjnym Polska wdraża wymagania dyrektywy Rady 91/271/EWG zgodnie z następującymi celami pośrednimi:

- **do 31 grudnia 2005 r.** zgodność z dyrektywą powinna być osiągnięta w 674 aglomeracjach, z których ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowi **69 %** całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji,
- **do 31 grudnia 2010 r.** zgodność z dyrektywą powinna być osiągnięta w 1069 aglomeracjach, z których ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowi **86 %** całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji,
- **do 31 grudnia 2013 r.** zgodność z dyrektywą powinna być osiągnięta w 1165 aglomeracjach, z których ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowi **91 %** całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji.

Z analizy danych dotyczących zrealizowanych inwestycji w ramach KPOŚK wynika, że wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., 271 aglomeracji o łącznym RLM 10 906 677 spełniało wszystkie wymogi dyrektywy. Odnosząc to do sumarycznego RLM dla Polski, obecnie wynoszącego 38 007 996 z ankiet, ładunek odprowadzany z aglomeracji spełniających wymogi dyrektywy stanowił 28,7 % całości ładunku generowanego przez wszystkie aglomeracje. Należy jednak zaznaczyć, iż kluczowym dla osiągnięcia wymogów dyrektywy są inwestycje przeprowadzane do końca roku 2015. Szacuje się, iż na koniec 2015 r. wszystkie zobowiązania powinno spełnić 369 aglomeracji o łącznym RLM wynoszącym 16 253 481, co stanowi 42,7 % całego generowanego przez aglomeracje RLM.

IV. PLAN WDRAŻANIA DYREKTYWY RADY 91/271/EWG

IV.1. Potrzeby inwestycyjne wg przedziałów RLM

Agglomeracje po zweryfikowaniu granic oraz wielkości RLM, biorąc pod uwagę konieczność spełnienia wymogów art. 5.2. dyrektywy dokonały również ponownej weryfikacji zakresu rzeczowo-finansowego planowanych inwestycji w ramach KPOŚK. Poniżej w tabelach 2 - 5 podane są sumaryczne plany inwestycyjne aglomeracji, które należy zrealizować aby spełnić wszystkie wymogi dyrektywy Rady 91/271/EWG.

Tabela 2. Inwestycje związane z oczyszczalniami ścieków wg przedziałów RLM

Agglomeracje wg przedziałów RLM	Liczba aglomeracji	Liczba oczyszczalni	RLM	Liczba oczyszczalni, na których zaplanowano wyszczególnione rodzaje inwestycji do końca 2015 r.						Dodatkowe inwestycje związane z przejściem na art. 5.2		Liczba oczyszczalni, na których zaplanowano wyszczególnione rodzaje inwestycji po 2015 r.					
				ogółem	BN	II	RM	M	MO	Liczba aglomeracji	Liczba oczyszczalni	ogółem	BN	II	RM	M	MO
≥ 150 000	39	70	15 703 874	27	0	0	9	7	11	9	20	35	1	1	13	6	14
≥ 100 000 < 150 000	29	36	3 516 877	14	0	0	8	3	3	1	1	18	0	2	4	3	9
≥ 15 000 < 100 000	336	364	12 206 477	127	0	4	54	30	39	47	49	179	7	9	56	25	82
≥ 10 000 < 15 000	167	188	2 073 336	55	5	4	29	10	7	105	117	84	12	8	36	11	17
≥ 2 000 < 10 000	931	985	4 563 432	126	23	13	41	22	27	0	0	439	71	70	170	48	80
Razem	1 502	1 643	38 007 996	349	28	21	141	72	87	157	187	755	91	90	279	93	202

*Rodzaje inwestycji :

BN – budowa nowej oczyszczalni, **M** – istniejąca oczyszczalnia, która spełnia wymagania ze względu na przepustowość lecz wymaga modernizacji ze względu na jakość odprowadzanych ścieków, **R** – istniejąca oczyszczalnia, która wymaga rozbudowy ze względu na przepustowość, **RM** – istniejąca oczyszczalnia, która wymaga rozbudowy ze względu na przepustowość oraz modernizacji części obiektów, **MO** – modernizacja tylko części osadowej oczyszczalni.

Tabela 3. Inwestycje związane z sieciami kanalizacyjnymi wg przedziałów RLM

Aglomeracje wg przedziałów RLM	liczba aglomeracji	RLM	Długość sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) w aglomeracji stan 31 grudnia 2014 r. [km]	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy w 2015 r. (po weryfikacji) [km]	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji w 2015 r. (km)	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy po 2015 r. (po weryfikacji) [km]	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji po 2015 r. [km]	RLMrz korzystających z sieci kanalizacyjnej		
								na dzień 31 grudnia 2014 r.	na dzień 31 grudnia 2015 r.	po zrealizowaniu wszystkich inwestycji w tym planowanych po 2015 r.
≥ 150 000	39	15 703 874	29 414,0	1 305,5	163,4	2 658,4	963,1	15 121 655	15 247 751	15 515 955
≥ 100 000 < 150 000	29	3 516 877	7 820,9	158,9	34,3	556,5	223,1	3 283 525	3 317 470	3 374 245
≥ 15 000 < 100 000	336	12 200 477	57 067,1	1 926,8	415,4	4 427,3	1 415,1	10 940 967	11 189 036	11 665 290
≥ 10 000 < 15 000	167	2 023 338	10 612,5	419,4	31,2	2 171,9	319,4	1 547 700	1 593 572	1 822 706
> 2 000 < 10 000	931	4 563 482	35 195,8	1 153,7	64,7	7 104,3	583,7	3 203 181	3 129 857	4 076 309
Razem	1 502	38 007 996	140 140,4	4 862,4	689,0	16 918,4	3 594,6	34 097 028	34 677 688	36 454 505

IV.2. Potrzeby inwestycyjne wg priorytetów

Zgodnie z ustaleniami (p. pkt II) i przyjętą metodyką opracowania Master Planu, aglomeracje zostały podzielone na IV priorytety wg poniższych kryteriów:

Priorytet I

Aglomeracje priorytetowe dla wypełnienia zobowiązań akcesyjnych.

Są to aglomeracje powyżej 100 000 RLM, które spełniają co najmniej 2 warunki zgodności z dyrektywą oraz w wyniku weryfikacji wielkości RLM i po zrealizowaniu planowanych inwestycji, uzyskują pełną zgodność z dyrektywą 91/271/EWG.

Priorytet II

Aglomeracje, które w wyniku zmian prawnych musiały przeprowadzić dodatkowe inwestycje gwarantujące im spełnienie warunków dyrektywy 91/271/EWG w zakresie oczyszczania ścieków (przejście z art. 5 ust 4 na art. 5 ust. 2 dyrektywy) do dnia 31 grudnia 2015 r.

Priorytet III

Aglomeracje, które do dnia 31 grudnia 2015 r. planowały spełnić warunki dyrektywy 91/271/EWG dotyczące jakości i wydajności oczyszczalni oraz zagwarantować wyposażenie w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące 100% poziom obsługi, w tym:

- wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:
  - ✓ 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
  - ✓ 98% dla aglomeracji o RLM ≥ 100 000;

- pozostały % RLM musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji.

Priorytet IV

Aglomeracje, które przez realizację planowanych działań inwestycyjnych - po dniu 31 grudnia 2015 r., spełnią warunki dyrektywy 91/271/EWG dotyczące jakości i wydajności oczyszczalni oraz zagwarantują wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:

- 95% - aglomeracje o RLM < 100 000,
- 98% - aglomeracje o RLM ≥100 000.

Aglomeracje poza priorytetem (PP)

Aglomeracje, które nie spełniają warunków dyrektywy Rady 91/271/EWG, ale planują podejmowanie działań inwestycyjnych zbliżających je do wypełnienia wymogów dyrektywy, po dniu 31 grudnia 2015 roku.

Poniżej w Tabeli 4 i 5 podano sumaryczne zestawienia inwestycji planowanych przez aglomeracje z priorytetów I-IV oraz aglomeracji z inwestycjami znajdującymi się poza priorytetami.

Tabela 4. Inwestycje związane z oczyszczalniami ścieków wg priorytetów

Aglomeracje wg priorytetów	Liczba aglomeracji	Liczba oczyszczalni	RLM	Liczba oczyszczalni, na których zaplanowano wyszczególnione rodzaje inwestycji do końca 2015 r.						Dodatkowe inwestycje związane z przejściem na art. 5.2		Liczba oczyszczalni, na których zaplanowano wyszczególnione rodzaje inwestycji po 2015 r.					
				ogółem	BN	II	RM	M	MO	liczba aglomeracji	liczba oczyszczalni	ogółem	BN	II	RM	M	MO
Priorytet I	68	106	19 220 751	41	0	0	17	10	14	9	21	53	1	3	17	9	23
Priorytet II	148	184	2 663 219	52	4	5	26	10	7	148	166	79	17	8	25	7	22
Priorytet III	311	323	6 169 377	84	4	3	33	17	27	0	0	143	6	5	51	25	56
Priorytet IV	378	400	4 193 648	68	9	4	29	13	13	0	0	233	34	45	92	16	46
Aglomeracje poza priorytetami	597	630	5 761 001	104	11	9	36	22	26	0	0	247	33	29	94	36	55
Razem	1 502	1 643	38 007 996	349	28	21	141	72	87	157	187	755	81	90	279	93	202

Tabela 5. Inwestycje związane z sieciami kanalizacyjnymi wg priorytetów

Aglomeracje wg priorytetów	Liczba aglomeracji	RLM	Długość sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) w aglomeracji stan 31 grudnia 2014 r. (km)	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy w 2015 r. (po weryfikacji) (km)	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji w 2015 r. (km)	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy po 2015 r. (po weryfikacji) (km)	Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji po 2015 r. (km)	RLMrz korzystających z sieci kanalizacyjnej		
								na dzień 31 grudnia 2014 r.	na dzień 31 grudnia 2015 r.	po zrealizowaniu wszystkich inwestycji w tym planowanych po 2015 r.
Priorytet I	68	19 220 751	37 234,9	1 364,4	197,7	3 214,9	1 186,4	18 405 180	18 565 221	18 890 200
Priorytet II	148	2 663 219	11 869,1	623,2	43,9	1 997,9	317,7	2 122 799	2 196 655	2 427 433
Priorytet III	311	6 169 377	37 700,7	943,3	161,3	767,2	502,1	5 907 284	6 029 968	6 108 956
Priorytet IV	378	4 193 648	20 874,4	887,5	239,5	6 246,2	439,9	3 358 054	3 466 411	4 133 185
Aglomeracje poza priorytetami	597	5 761 001	32 461,3	1 044,0	46,7	4 692,1	1 058,5	4 303 711	4 419 411	4 894 731
Razem	1 502	38 007 996	140 140,4	4 862,4	689,0	16 918,4	3 504,6	34 097 028	34 677 686	36 454 505

IV.3. Finansowanie i harmonogram realizacji inwestycji

Master Plan obejmuje m.in. plany inwestycyjne do roku 2015, w tym inwestycje w toku. Przewidywane nakłady finansowe na realizację inwestycji planowanych do dnia 31 grudnia 2015 r. wynoszą 6,8 mld zł (Tabela 6 i 7). Największe zapotrzebowanie wykazują aglomeracje z Priorytetu I – ponad 2 mld zł.

Z dotychczasowej realizacji KPOŚK wynika, że średnio rocznie inwestycje pochłaniają ok. 5 mld zł, przytoczone powyżej potrzebne nakłady obejmują – w znacznej mierze bieżący rok. Należy zatem wnioskować, że odpowiadają one realnym możliwościom ich wykorzystania.

Tabela 6. Nakłady na finansowanie inwestycji planowanych do realizacji wg przedziałów RLM

Aglomeracje wg. przedziałów RLM	Planowane do końca 2015 r. nakłady inwestycyjne w zakresie:			Ogółem nakłady do 31.12.2015 r.	Planowane po 2015 r. nakłady inwestycyjne w zakresie:			Ogółem nakłady po 2015 r.
	Sieci kanalizacyjnych (BN+M)	Oczyszczalni			Sieci kanalizacyjnych (BN+M)	Oczyszczalni		
		Dostosowanie do art. 5.2	(BN+R+RM+M+MO)			Dostosowanie do art. 5.2	(BN+R+RM+M+MO)	
[tys. zł]				[tys. zł]				
≥ 150 000	1 436 684,1	100 000,0	244 207,7	1 780 891,8	4 067 417,4	0,0	1 869 846,5	5 937 263,9
≥ 100 000 < 150 000	162 210,3	5 000,0	133 888,2	301 098,4	892 930,6	0,0	396 839,3	1 289 769,9
≥ 15 000 < 100 000	1 523 830,0	245 000,0	863 720,8	2 632 550,8	3 990 583,1	0,0	2 476 121,2	6 466 704,2
≥ 10 000 < 15 000	292 311,1	585 000,0	389 800,2	1 267 111,3	1 655 338,6	0,0	766 737,6	2 422 076,3
≥ 2 000 < 10 000	721 675,1	0,0	175 925,5	897 600,6	4 808 386,1	0,0	2 110 059,1	6 918 445,2
Razem	4 136 710,6	935 000,0	1 807 542,4	6 879 253,0	15 414 655,9	0,0	7 619 603,7	23 034 259,6

Tabela 7. Nakłady na finansowanie inwestycji planowanych do realizacji wg priorytetów

Priorytet	Planowane do końca 2015 r. nakłady inwestycyjne w zakresie:			Ogółem nakłady do 31.12.2015 r.	Planowane po 2015 r. nakłady inwestycyjne w zakresie:			Ogółem nakłady po 2015 r.
	Sieci kanalizacyjnych (BN+M)	Oczyszczalni			Sieci kanalizacyjnych (BN+M)	Oczyszczalni		
		Dostosowanie do art. 5.2	(BN+R+RM+M+MO)			Dostosowanie do art. 5.2	(BN+R+RM+M+MO)	
[tys. zł]				[tys. zł]				
Priorytet I	1 598 894,4	105 000,0	378 095,8	2 081 990,2	4 960 348,1	0,0	2 266 685,8	7 227 033,9
Priorytet II	446 209,5	830 000,0	489 492,7	1 765 702,1	1 596 346,8	0,0	782 380,0	2 378 726,8
Priorytet III	743 151,0	0,0	332 463,5	1 075 614,6	1 010 588,3	0,0	1 323 355,1	2 333 943,4
Priorytet IV	770 012,9	0,0	241 679,7	1 011 692,6	4 453 293,2	0,0	1 742 324,8	6 195 617,9
Aglomeracje poza priorytetami	578 442,8	0,0	365 810,7	944 253,4	3 394 079,6	0,0	1 504 858,1	4 898 937,7
Razem	4 136 710,6	935 000,0	1 807 542,4	6 879 253,0	15 414 655,9	0,0	7 619 603,7	23 034 259,6

Biorąc pod uwagę zmiany prawne związane z wprowadzeniem art. 5.2., szczególnie istotnym jest zapewnienie finansowania aglomeracjom z Priorytetu I na inwestycje dostosowawcze w wysokości 935 mln zł.

V. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE PO 2015 R.

W Master Planie przedstawiono również informacje na temat działań inwestycyjnych planowanych przez aglomeracje po 2015 roku. Ich zakres dotyczy obszarów określonych w

odpowiednich, obowiązujących aktach prawa miejscowego a zakres planowanych działań inwestycyjnych powinien być podparty stosownymi dokumentami planistycznymi takimi jak:

- program funkcjonalno-użytkowy dla gospodarki ściekowej w gminie (PFU),
- studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gmin,
- strategia rozwoju gminy,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- wieloletnie plany inwestycyjne i finansowe gmin,
- koncepcje i projekty budowy i rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W Tabeli 4 i 5 wyszczególniono aglomeracje, które wykazują chęć prowadzenia działań inwestycyjnych również po 2015 roku. Realizacja tych działań nie zapewni jednak pełnego osiągnięcia zgodności z dyrektywą w przypadku 497 aglomeracji. Przyczyni się jednak do spełnienia przez nie tych wymogów w znacznym stopniu.

VI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Podstawą do opracowania Master Planu były ankiety złożone przez 1502 aglomeracji o łącznym RLM w wysokości 38 mln RLM.
2. W wyniku analizy ankiet dokonano podziału aglomeracji na cztery priorytety (wg. ważności inwestycji i pilności zapewnienia środków) odpowiednio:
  - Priorytet I – 68 aglomeracji (19 220 751 RLM),
  - Priorytet II – 148 aglomeracji (2 663 219 RLM),
  - Priorytet III – 311 aglomeracje (6 169 377 RLM),
  - Priorytet IV – 378 aglomeracje (4 193 648 RLM).

Plany rzeczowo-finansowe tych aglomeracji są zasadniczym elementem Master Planu.

3. Dodatkowo wyodrębniono aglomeracje planujące działania inwestycyjne lecz nie kwalifikujące się do ww. priorytetów:
Agglomeracje poza priorytetami - 597 aglomeracji (5 761 001 RLM)
Plany inwestycyjne ww. aglomeracji uwzględniono w Master Planie.
4. Z analizy 1684 przesłanych ankiet wyodrębniono 182 aglomeracji, które ze względu na brak aktów prawa miejscowego wyznaczających ich obszar oraz wartość wynoszącą poniżej 2 000 RLM lub, dla których procedowana jest likwidacja – nie uwzględniono w Master Planie i zostały również wyeliminowane z KPOŚK w ramach jej czwartej aktualizacji.
5. Potrzeby finansowe na realizację inwestycji ujętych w Master Planie wynoszą razem 29 913 512,6 tys. zł w tym:
  - Priorytet I - 9 309 024,1 tys. zł,
  - Priorytet II - 4 144 48,9 tys. zł,

- Priorytet III - 3 409 558,0 tys. zł,
- Priorytet IV - 7 207 310,5 tys. zł,
- Aglomeracje poza priorytetami – 5 843 191,1 tys. zł.

Całość dokumentu - wraz z bazą danych identyfikującą potrzeby inwestycyjne poszczególnych aglomeracji ściekowych, dostępna jest na stronie internetowej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pod adresem: www.kzgw.gov.pl

